

Srednja škola Topusko

Škola za grafiku, dizajn i medijsku produkciju

Prošlost za budućnost

Javni poziv

PROMOCIJA I JAČANJE KOMPETENCIJA
STRUKOVNIH ZANIMANJA ZA TURIZAM 2017.

Prošlost za budućnost

Opći ciljevi projekta:

- poticanje zapošljavanja u općini Topusko kroz promociju i razvoj cjelogodišnjeg kulturnog turizma
- podizanje svijesti lokalnog stanovništva o važnosti kulturno-povijesne i gastronomske baštine te potrebi njenog očuvanja i zaštite

Prošlost za budućnost

Specifični ciljevi projekta:

- obogaćivanje turističke i gastronomske ponudu općine Topusko kroz organiziranje povijesno-scenskih prikaza s predstavljanjem načina života, prehrane i razonode u rimskom razdoblju, cistercitskom razdoblju i Habsburškom razdoblju 19.stoljeća
- educiranje lokalne zajednice te sadašnjih i potencijalnih budućih turističkih djelatnika o važnosti kulturno-povijesne i gastronomske baštine
- informiranje šire javnosti o kulturno-povijesnoj i gastronomskoj baštini Topuskog kao dijelu lokalne turističke ponude kroz video-materijale, objave na društvenim mrežama, brošure, letke i sl.
- razvoj poduzetništva i projektnog razmišljanja kod učenika te njihovo upoznavanje s projektima kao načinom osiguravanja investicije

Prošlost za budućnost

Aktivnosti:

- 1.) informiranje lokalne zajednice i svih poslovnih subjekata koji djeluju u turizmu o projektu i zamišljenim aktivnostima
- 2.) proučavanje i istraživanje kulturno-povijesne i gastronomske baštine Topuskog

Prošlost za budućnost

3.) obilježavanje kulturno-povijesnih spomenika informativnim pločama

4.) održavanje gastronomskih radionica s povijesnim osvrtom za učenike, turističke i ugostiteljske djelatnike te zainteresiranu javnost

Prošlost za budućnost

5.) povijesno – scenski prikaz svakodnevnog života kroz odabrana povijesna razdoblja

6.) izrada promotivnog materijala (filmski sadržaj, web sadržaj, Kulturno-povijesni vodič kroz Topusko, brošure, letci)

7.) završna manifestacija i prezentacija rezultata projekta

Prošlost za budućnost

- Informiranje lokalne zajednice i poslovnih subjekata o projektu te proučavanje i istraživanje kulturno-povijesne i gastronomske baštine Topuskog

U provođenje ovih aktivnosti uključeni su brojni dionici: TZ Općine Topusko, TZ Sisačko-moslavačke županije, Općina Topusko, Sisačko-moslavačka županija, Povijesni muzej Karlovac, Konzervatorski odjel Ministarstva kulture u Sisku, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Top-Terme Topusko, Lječilište Topusko te iznajmljivači privatnog smještaja u Topuskom

Održani su brojni sastanci te je provedeno proučavanje i istraživanje pod vodstvom projektnog tima

Prošlost za budućnost

LIBERO ET LIBERAE SACR(ile) QVIBVS CATTVLIVS/
FIRMVS VIVS(QVIBVS) C(IVS)QVIBVS / VIVS(QVIBVS)
Pločnik Libera i Liber, konzulski nadarbenik Gaj Katulin Firmus iz Topuzke.

Opština i škola
Topuzka

Ministarstvo kulture,
mladišta i sporta
Republike Srbije

Rimski zavjetni žrtvenik

Rimski zavjetni žrtvenik (lat. ara) iz 2. stoljeća. Žrtvenik je podigao vojni, konzulski nadarbenik Gaj Katulin Firm, vjerojatno uz nakit obavio za uspješno liječenje u topljicama. Posvetio ga je paru božanstava koje je nazvao italiskim Imenima, Libera i Libera su rimski vojnici šivali kao zaštitnike plodnosti, polja i vinograda, a ovdje i kao topljicaška božanstva.

Roman votive altar

Roman votive altar (lat. ara) dating from the 2nd century. The altar was built by soldier, beneficiarius consularis Gaius Cattulus Firmus, possibly to honour the gods and thank them for successful healing at the thermae. It was erected to honour the Italic divine couple named Liber and Libera. In Roman times Liber and Libera were worshipped as the gods of fertility, fields and vineyards, here also as healing deities.

Ein römischer Votivaltar

Ein römischer Votivaltar (lat. ara votiva) aus dem 2. Jahrhundert. Der Altar wurde wahrscheinlich als Dankeszeichen für eine erfolgreiche Behandlung im Kuroetvorn Soldaten, beneficiarius consularis Gaius Cattulus Firmus errichtet. Er hat ihn einem italischen Götterpaar gewidmet. Liber und Libera wurden von römischen Soldaten als Götter der Fruchtbarkeit, der Felder und der Weinberge, und hier (in Topuzka) auch als Götter der Heilung verehrt.

Un altare votivo romano

Un altare votivo romano (lat. ara) dal secondo secolo. L'altare è stato eretto da un soldato, beneficiarius consularis Gaius Cattulus Firmus, probabilmente come un segno di gratitudine per un trattamento efficace nel centro benessere. Lo ha dedicato allo coppia di divinità che ha nominato dai nomi Italic. Libero e Libera erano adorati dai soldati romani come protettori di fertilità, campi e vigneti, e qui come le divinità che guariscono.

- Obilježavanje kulturno-povijesnih spomenika informativnim pločama

U suradnji sa stručnjacima osmišljena je i izrađena informativna ploča o rimskom zavjetnom žrtveniku iz 2.st. Ploča je postavljena na samom povijesnom lokalitetu

Prošlost za budućnost

- Održavanje gastronomskih radionica otvorenih javnosti i povijesno-scenskih prikaza svakodnevnog života kroz odabrana povijesna razdoblja

Kroz gastronomske radionice pripremana su jela iz odabranih povijesnih razdoblja važnih za Topusko (rimsko razdoblje, doba cistercita, 19. stoljeće). Za pripremanje jela korištene su lokalno uzgojene namirnice nabavljene u suradnji sa Zajednicom proizvođača Sisačko-moslavačke županije.

Povijesno-scenski prikaz života uprizarili su učenici škole na konkretnim povijesnim lokalitetima. Prikaz rimskog razdoblja uprizoren je na lokalitetu zavjetnog žrtvenika, razdoblja cistercita na lokalitetu park Opatovina, a 19. stoljeća na lokalitetu terase i šetnice u podnožju Nikolinog brda. Za izvođenje ove kontinuirane aktivnosti korištena je replika odjeće iz svakog povijesnog razdoblja. Dio odjeće je izrađen tijekom ovog projekta, dok je dio donacija Udruge Dvorska lepeza koja je prestala s radom

Prošlost za budućnost

- Izrada promotivnog materijala

S ciljem prezentacije rezultata istraživanja izrađena je kratka brošura s informacijama o kulturno-povijesnim znamenitostima Topuskog u odabranim povijesnim razdobljima. Sadržaj brošure usuglašen je s relevantnim stručnjacima, bogato ilustriran i znatno doprinosi informiranosti posjetitelja i lokalne zajednice

Topusko u doba rimljana

Povijest i završi se jedino u rimskom otkriću Ipkovih optičkih zračenja na prenosu današnjeg Topuskog na kojima su stari Rimljani sagradili arce i masle Ad Fines (Na granici) između provincija Dalmacije i Panonije. Rimske spomenike i zgrade do danas su rimsku prisutnost i utjecaj na ovom području najkarakterističnije potvrde. Vrhunac ih je posvećena vrhovnom božanstvu sunnih Rimljana, Japitru, ali i drugim

božanstva vama ševanem dijelom Carstva. Čestiti su vrhovni povokom božanstvom puma Vidovana i Thani promatani same u Topuskom kao svjedoci ojedinevanom kultu lokalnog područja. Čest su i spomenici vasa za uk kul Silvana, vrhovnog domaćeg božanstva, zadržana plodnost, Suna i pasta.

Izazovomčan anafuku iz rimskog razdoblja je žrnemski pomečan Libera i Liberi. Riječ je italiskoj varijanti kulta plodnosti, često ševanem masla rimskim vojnicima na prezentima Panonije i Dalmacije. Tijekom govno tri stoljeća na ovim je prostorima boravilo nekoliko rimskih legija čiji su pripadnici kroz duže vrijeme vršili svoju vojničku dužnost u su vrlo često sudjelovali u duhovnom životu u kraja. Tako je ovaj

žrnemik daru, povokom božanstvom puma Libera i Liberi izazovomčan od domaćeg strog vasa pomečan u 2. stoljeću pošto Krista, podgao komunistički nadzornik Gaj Karulin Firm, vješnjano iz zahvalnosti uspješno ljepotnje u optičkama "poiskana prirodni smjeljenje i duhovnim tradicijama koje su ga nasurom-jru podjednako na rođni kraj. Na taj je način vrše ljepotne iskustvo strog vasa pomečan kao kraljica kao vojnika, obožavljena kralja u kojim je služio vojnika" (Šarić, 1916).

Dimenzije žrnemika su 130 cm x 74 cm x 74 cm. Po izgledu pripada poznatom tipu amfitekih žrnemika spomenika s masovnom i širokim, u desetero oblikovanom bazom, uštan i skladno dimenzioniranom trupom u širokim krutimost sa žrnemikom na vrhu. (Šarić 1916.)

Najvećino pošto je visoko 130 cm i široko 62 cm. Neka najveća pisan i jedinstven pisanom kaptičkim u 6 redova i do danas je u posu-moni sačuvan.

Libera et Libere sacrum
(Quintus Gaius Firmus)
Rimsko božanstvo (Libera) i božanstvo (Liberi) u ovom području

Prisustvo je i ostaci građevinskih radova u bitnici Rimskih vođa u Topuskom. Danas se rimski natkazi na glavnom spuskom rasteraju, nadobav pogleda svakog pumika i namjerna.

Crkva i Opatija Blažene Djevice Marije

Početkom XIII. stoljeća hrvatsko-srpski kralj Andrija II. Asparuhovič, kao zalag za vasa pomečan iz Križevičkih rana, su pomečan današnjeg Topuskog dije podici crku u kraljevski samostan posvećeno Blaznoj Djevici Mariji. Utvrdio ju je, po primjeru svogih prethodnika, u kojima se, slično kao na karmama, odvijala gospodarska djelatnost.

prezentova i crkvice usidgmu na prijenosu, običajni sudjetni pomečan i do danas nit. (Šarić, 1916.) Namjerno ih je cistarskim crkvenom nadu lje je pripadnike parva iz francuskoj samostanu u Clairvauxu 1115. godine i em ih je prilikom obdario povasa-razama koje je povratno pisanom povokim. Čestiti su pripadnici crkve ovog vasa koji je masov u XIII. stoljeću kao oprekan benediktinog obzida. Našu su obožbu po francuskom samostanu Clairvauxu sagradivom u bitnici Opatia. Od benediktinaca su se razlikovali po sredini pravilima.

Pod geslom Ora et labora (moliti i raditi) cistarski su puma tri stoljeća usidjali na duhovni, gospodarski, društveni i kulturni život u samostanu i vasa kraja su su promatani ostak-licu zapadne kulture. Na području kulturno vasa pomečan osposobila su ih za radom pisanu i mislisanu vasa razna Misaia kralja od Topuskog. Njihov pošto u današnjeg Gor-skog upravnika bio je natkazi da ga "nornemik nije mogao za čestiti dana obkome" (Šarić, 1916.). Prisustvo se vasa rješka Una, Gline,

Kupci i Sava iz zemlje Purnve i žrnemik guma. Čestiti su na svojom vasa listovstvu marvi-ji poljoprivredni (osobito vinogradarstvo), stočarstvo, obrt i trgovina, a pojedinci su bili posjednici cistarske isakice su se grande (grunjac), u kojima se, slično kao na karmama, odvijala gospodarska djelatnost.

Crkva Blažene Djevice Marije i samostan su rješka gradnja po uzoru na ostale cistarske crkve opatie. Kompleks su sastojali od crkve, samostana i vasa razna zvonova i klon. Očiva je bila rekonstruirana baština dužine oko 55 m i širine oko 20 m gradana od velikih kamennih blokova gotičkim stilom. Unutrašnjost crkve bila je obložena natkazi. Crkva i samostan napušteni su u vrijeme

rumičkih osvajača. Prema predaji Turci su crkvu i samostan razorili uoprotima s obož-licu radu. Od naša pošto prezentova naziva iz Toplica u Topusko (Topusko - nepovijesno naziv). Od velikog kompleksa preostalo je jedino gotičko pročelje crkve visoko 23 m, danas prepoznatljivo rumičkim Topuskim, pomečan kao Purnvi Opatia ma. Nakon primjene brojnih vasa, od 1516. Topuska opatija je pod upravom agrarničkih obkupa koji od tada do današnjih dana nose naziv opuskog opata.

Toplice u 19. stoljeću

Vrijednost termalnih izvora nakon vasa razna sanke izazovno osmestim osvajačima usidili su čestiti Vojna krajnje podicijem su upravom Topusko na kazi do od druge polovice 19. st. Čest su bili inicijatori privredna i vasa razna ne analize vode i uradenja ljepotica za povokne ljepotica vojnika.

Godine 1841. parafija Hrvatskom, Topusko su rješka puma po uzoru na ostale cistarske crkve opatie. Kompleks su sastojali od crkve, samostana i vasa razna zvonova i klon. Očiva je bila rekonstruirana baština dužine oko 55 m i širine oko 20 m gradana od velikih kamennih blokova gotičkim stilom. Unutrašnjost crkve bila je obložena natkazi. Crkva i samostan napušteni su u vrijeme

Dravskog ranog ljepota u Boču su usidjele ljepotica. Njegov je dočakali zahvaljujući u spomenici u kojim su su upotrebljeni usidjeni posjednici ljepotica Topusko sve do kraja XIX. stoljeća.

Natkriviti poča razvoja Topuskog razvoja je hrvatski ban Josip Jelačić za svog boravka u Glini na području zapovjednika i. Banški piskovinja. Za jedno su su upotrebljeni Sotijem bio je čest gost ljepotica Topusko. U tom periodu posavljena je obožavljena masla i optička i tri odvojena pogona. Bismarck, Vojna kupila i Bismarck kupila koji su posavljena vasa razna obožavljena i Bismarck kupila Topusko sve do njihova razaranja u Drugom svjetskom ratu. Josip Jelačić dao je usidjeti izazovno se gradivom u Bismarck kupila gdje je i sam nekoliko puma boravio. Njemu u čas razara vasa razna u kojoj je obožavljena "Bismarck kupila", a jedan dio Bismarck kupila razvan je po njego-voj upravom "Sotijem kupila". Uvodio je u posavljena Vojna kupila i obožavljena kuma greda Bismarck kupila su su puma razna ljepotica, kuma puma kao "Bismarck". (I. Lipovečki: Puma kuma Bismarck. Topusko)

U ljepotnoj spomenici pjesnik Ivan Trnki zahvaljujući je boravak Sofije Jelačić u Topuskom. "U Bismarck kupila i Bismarck kupila, da je banica Sofija Bismarck Jelačića

rod. grofica Štefica Sava i posavija i kočija smisljena u tako iz seba u voda nožara. Za nekoliko je godina prebivala i još u Topuskom plesar".

1813. godine organizirali bal banici Sofiji u čas. Najvratnije svjedoci čestito su u dogradnji gradili nam je Dugačja Jarinov č u svom čestitima.

Topusko je dublje pomečan pumino ljepotica, ali i osavljena ljepotica, posebno u vrijeme Hrvatskog narodnog preporoda i taj je status sadržalo rješkom rješkom ljepotica. Neki od najpoznatijih posjednika bili su Petar Pnerakov, Dogačja Šekić, Dugačja Jarovak, Ivan Kukuljević Sakcinski, Josip Rujmarić, Tadija Štetić i mnogi drugi.

Prošlost za budućnost

Ulomak iz Dnevnika Dragojle Jarnević

DRAGOJLA JARNEVIĆ
(Karlovac, 4. siječnja 1875. - Karlovac, 12. ožujka 1975.), hrvatska književnica i učiteljica. Ulomak iz Dnevnika Dragojle Jarnević, 2000., Matra hrvatska Karlovac, str. 496-497.

U Topuskom, 9. 11. 1893.
Bivome u splicab (jedna sam dobila danas noću, i kako sam još jačor u podne došla, i u kofmaru su sobu spratila, bašat' je sve poprjavilo, i nas osam bez kralja drugoga za prošlu noć bila. Jačor btaše dan na tu matu u rimezu od kupanja banica, i ovoga se spremilo banuše sve rati. Čaracti da proziva. U tu se oima nakitbevorih od Nikolice (belg naš topla) sa soomni od barjakah cirveno bako iz us - čirno boje, uodbe ra zabaru čitit stitana, i svakog minka od 17 od pritike godmah u crveno belo odedi (razasvom u ruci, koji jačjše mahanjem barjakah ili stodiže pogodno, ili nepogodno. Ona btaše mnogo blatu od ukimjnih granah napravljeno, pod kojim sujahe su- lovi sočić, a pod sa cirveno i bijelim barjaci makajimih dičom, od kojega grana btaše sa namnim cirvenim plamom i v lezdig suno i oko kojega btahu slike banova i još nekih vjrtih čarimihak postojehne, stupale sot na kojim btahu nagrade ponudjene za sretike, nasleptaj i pod njim sag za banuru. Pod jednim pak sacom od btače btaše s- daskami popodeno i od jedne strane bijelim plamom z abvno, na kojim visjelo ogjotalo i banova sliče, pod ovim pak mečani di- van za banicu, na sredi ov ome strane ovog kamra bta sa slova IS jedna u drugu upita a pod njima ŽIV III te raznih bojah umišno saca) Jona. Mužarab namjarkoše cakoder u časnikah od banovčana i Štan- jana btaše serma. Btahu neki general' još i tako upitavo vojvodka zabava. Ja dospoh do oberintumacko Jovičicu i tako me on i oima poravale sretu, koji btaše pod istim sacom gdje i banica za ženske strane uo- djevo. Tako sam posala unemama diostira ovezu a Topusko nastobine i redke zabave.

Kada je stupio ban sa suprugom na stazu kojim se bunjaci počimabe, utamo bubeji i svitake, a mužari stazu grav art, ratni znaci Živi III. Ona sa oima ošimo primljena od ženskih stranah, koje smo se oko nje ponodila. Zatim uoše stotati na tablu, u dobie ban dva nagrade, neki pukovnik prvru, onda jedan oberintumak dva, a jedan likuacat jedna, za dovitnim seritjanjem sedesmo oko stolovah gdje btaše jednina i officiri imabe po strani svoje stotove gdje smoje jodoše pidoše, btahu nas dv orbe i banica btaše sa banom general' i nošim majoricom kod jednog noha. Za jekom btahu djičime nagradu, koje banica davabe, a svaki nagradjen btaše pomican punom javu vatni cakom, kod koje se primio gnof čirak oberintumak i maknah živa. Še mi sa kod ove časti najbolje drpudabe, to btahu officiri sa svojih pbe arim, na onih pbeže kojaka-ru pbebu, i obziro pbebu napodaru sa punim goštim. Na noju staz sira brača, skoboda zova ali tavem im se btaše skrajna noć oca gorka, kada se svi sa pesa pesu - ogjatbe - Ban sora dvičim časti sa suprugom utajaj, a mladići uz plesati do gluh diaba.

Matra Topusko
Prošlost za budućnost
Nisinskih
Školske škola Topusko
Povijest
Škola za grafičku, dizajni i multimedijalnu
produkciju u Zagrebu
Projekt je u potpunosti financiran od
strano Ministarstva turizma
Republike Hrvatske u sklopu
naložaja Promocije i jačanje
kompetencija stručnih
zaposlenih za turizam

- Izrada promotivnog materijala

Brošura sadrži i brojne citate, a najzanimljiviji je ulomak iz Dnevnika Dragojle Jarnević, hrvatske književnice, učiteljice i onodobne intelektualke, pripadnice Hrvatskog narodnog preporoda u 19.st.. U ulomku se opisuje jedan od posjeta bana Josipa Jelačića Topuskom

Prošlost za budućnost

- **Završna manifestacija i prezentacija rezultata projekta**

Završna manifestacija održana je 15. lipnja. 2017. godine. Manifestacija je privukla pažnju brojnih posjetitelja, kako lokalnog stanovništva tako gostiju iz šire okolice i turista. Sudjelovali su i svi dionici projekta, kao i najviši predstavnici lokalne i regionalne uprave

Manifestacija je popraćena od strane lokalnih i regionalnih medija

Rezultati projekta i povijesno-scenski prikaz prezentirani su i tijekom manifestacije „Carski grad – Opatija” 16.srpnja 2017. Također je temeljem projekta osmišljeno i obilježavanje Dana europske baštine planirano za 25.09.2017. te Noći muzeja 26.01.2018, s temom Cisterciti i Opatija Topusko

Prošlost za budućnost

- Učenici – članovi tima Srednje škole Topusko bili su:

Adriana Duča

Elvis Bunić

Stipo Delić

Lorena Capar

Lidija Pejić

Luka Kuzmić

Ines Kirić

Marinko Trupina

Franjo Bilobrk

Dejana Vorkapić

- Nastavnica mentorica bila je:
Draženka Birkić

Prošlost za budućnost

- Učenici – članovi tima Škole za grafiku, dizajn i medijsku produkciju bili su:
 - Filip Šviglin
 - Matea Pajkić
 - Dario Zagorac
 - Hana Krajčević
 - Andrej Čirkinagic
 - Ivona Čačić
 - Aston Rafaj Džamonja
 - Martin Bondi
 - Marta Vukusić
 - Ivor Dvoriščak
- Nastavnik mentor bio je Bernardo Brčić

Prošlost za budućnost

Prezentaciju izradili:

Školski timovi Srednje škole Topusko
i
Škole za grafiku, dizajn i medijsku produkciju

Prošlost za budućnost

